ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1946

Vyhlásené: 30.10.1946 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

193.

Zákon

ze dne 16. října 1946

o úpravě některých poměrů sirotčích pokladen.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Změny v hospodaření sirotčích pokladen.

§ 1.

(1) Hotovosti chráněnců nesmějí býti již nově ukládány v sirotčích pokladnách.

(2) Toto ustanovení neplatí, má-li chráněnec v sirotčí pokladně již hotovost a jde-li o uložení jeho další hotovosti.

§ 2.

Sirotčí pokladny nesmějí již poskytovati nové hypotekární zápůjčky.

§ 3.

Zápůjčky poskytované sirotčími pokladnami jiným sirotčím pokladnám (t. zv. vzájemné zápůjčky) nebudou do 31. prosince 1947 úrokovány.

§ 4.

Sirotčí pokladny v zemích České a Moravskoslezské ručí za své závazky vzájemně.

§ 5.

Dá-li soud souhlas k předčasnému splacení celého zbytku nebo k předčasnému částečnému splacení hypotekární zápůjčky, zúčtují se dlužníku k dobru úroky ze splacené jistinné částky za dobu od 1. dne měsíce následujícího po dni platby do konce období, za které byly úroky již zaplaceny.

§ 6.

(1) Odůvodňují-li to hospodářské poměry způsobené válkou, může president zemského soudu dáti souhlas, aby byly prominuty dlužné úroky z prodlení z hypotekárních zápůjček sirotčí pokladny a aby byl povolen na přiměřenou dobu odklad placení úmoru a úroků, splatných v letech 1938 až 1947.

(2) President zemského soudu rozhodne o tom, zda ztráta vzešlá při správě sirotčí pokladny má býti kryta z reservního fondu; jde-li o částku převyšující 10.000 Kčs, rozhodne o odpisu ministerstvo spravedlnosti po dohodě s ministerstvem financí a nejvyšším účetním kontrolním úřadem.

§ 7.

(1) Od r. 1947 bude každoročně věnována přiměřená kvota celkových čistých správních přebytků sirotčích pokladen jako příspěvek účelům péče o mládež, které pro běžný rok označí ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem sociální péče, zejména účelům péče o mládež chudou, opuštěnou a zanedbanou a účelům právní ochrany mládeže.

(2) Percentuelní výši kvoty stanoví pro běžný rok ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem financí s přihlédnutím k celkovému hospodářskému stavu sirotčích pokladen. Základem pro číselný výpočet příspěvků v běžném roce budou schválené roční výkazy stavu aktiv a pasiv sirotčích pokladen, a to za správní rok, který určí ministr spravedlnosti; úhrn správních přebytků se pro výpočet příspěvků zaokrouhlí nahoru na celé tisíce Kčs.

(3) Náhradou za částky věnované účelům péče o mládež ze správních přebytků sirotčích pokladen se přikazují soustředěným reservním fondům sirotčích pokladen (§ 12) dosavadní Společné reservní fondy sirotčích pokladen, zřízené u presidií zemských soudů jako volné administrativní fondy, úrokový výnos soudních deposit uložených hromadně na vkladní knížky soudů nebo na běžné účty soudů u spořitelen a od 1. ledna 1947 výnos dávky z odměn správců konkursní podstaty a vyrovnacích správců podle čl. XIII zákona ze dne 27. března 1931, č. 64 Sb., kterým se vydávají řády konkursní, vyrovnací a odpůrčí.

(4) Dlužníci, kteří se zavázali platiti pro účely péče o sirotky a péče o mládež 1/2 % zvýšení úroků z hypotekárních zápůjček jim poskytnutých ze jmění sirotčích pokladen, zprošťují se koncem roku 1946 tohoto závazku. Částky splatné před 1. lednem 1947, avšak zapravené sirotčí pokladně později, připíší se k dobru reservnímu fondu sirotčí pokladny.

Likvidace zrušených sirotčích pokladen se sídlem v přechodně odloučeném území a pohledávky a závazky dělených sirotčích pokladen.

§ 8.

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby určil peněžní ústav, který provede opatření potřebná k ukončení likvidace jmění, které přešlo při zrušení sirotčích pokladen se sídlem v přechodně odloučeném území a při rozdělení jmění dělených sirotčích pokladen se sídlem mimo toto území na spořitelny v přechodně odloučeném území.

(2) Přechodně odloučeným územím se rozumí území, které bylo po 29. září 1938 dočasně odloučeno od zemí České a Moravskoslezské. Dělenou sirotčí pokladnou se rozumí sirotčí pokladna, jejíž obvod byl na základě dočasného odloučení části území zemí České a Moravskoslezské svého času rozdělen.

§ 9.

(1) Hypotekární pohledávky, které náležely zrušené dělené sirotčí pokladně se sídlem v přechodně odloučeném území, přecházejí, leží-li zavazená nemovitost na ostatním území, dnem 1. ledna 1942 na sirotčí pokladnu, k jejímuž obvodu byla tehdy přičleněna část obvodu původní sirotčí pokladny, zbylá mimo přechodně odloučené území.

(2) Hypotekární pohledávky, které náležely dělené sirotčí pokladně se sídlem mimo přechodně odloučené území, přecházejí, leží-li zavazená nemovitost v přechodně odloučeném území, dnem 1. ledna 1942 na spořitelnu, na kterou byla převedena část jmění sirotčí pokladny, odpovídající úhrnu pohledávek t. zv. sudetoněmecké skupiny jejích soudních chráněnců.

§ 10.

(1) Potřebné knihovní zápisy stran hypotekárních pohledávek, přešlých při zrušení sirotčích pokladen v přechodně odloučeném území na spořitelny (§ 8), mohou býti - pokud se tak již nestalo - provedeny též na návrh přejímající spořitelny nebo peněžního ústavu pověřeného likvidací.

(2) Přechod hypotekárních pohledávek podle § 9, pokud nebyl již knihovně proveden, zapíše se ve veřejných knihách k návrhu presidenta příslušného zemského soudu a s poukazem na tento zákon.

(3) Knihovní zápisy podle odstavců 1 a 2 jsou osvobozeny od poplatků.

(4) Spořitelny jsou oprávněny zvýšiti ode dne 1. ledna 1942 úrokovou míru z hypotekárních pohledávek přešlých na ně podle §§ 8 a 9 nejvýše na 4%.

§ 11.

(1) Soudní chráněnci, kteří byli při rozdělení jmění dělené sirotčí pokladny se sídlem v přechodně odloučeném území pojati do t. zv. protektorátní skupiny chráněnců, mohou uplatňovati pohledávky, které jim příslušejí proti původní sirotčí pokladně, od 1. ledna 1942 jen proti sirotčí pokladně, k jejímuž obvodu byla tehdy přičleněna část obvodu sirotčí pokladny, zbylá mimo přechodně odloučené území, a na kterou byla převedena i část jmění, odpovídající úhrnu pohledávek této skupiny chráněnců. Pohledávky ostatních soudních chráněnců proti zrušeným sirotčím pokladnám se sídlem v přechodně odloučeném území mohou býti od 1. ledna 1942 uplatňovány jen proti spořitelně, na kterou přešlo jmění příslušné sirotčí pokladny.

(2) Soudní chráněnci, kteří byli při rozdělení jmění dělené sirotčí pokladny se sídlem mimo přechodně odloučené území pojati do t. zv. sudetoněmecké skupiny chráněnců, mohou uplatňovati pohledávky, které jim příslušejí proti sirotčí pokladně, od 1. ledna 1942 jen proti spořitelně, na kterou byla převedena část jmění sirotčí pokladny, odpovídající úhrnu pohledávek této skupiny chráněnců.

Ustanovení závěrečná.

§ 12.

(1) Ministr spravedlnosti se zmocňuje, aby v dohodě s ministrem financí činil opatření, kterých je třeba vzhledem k finančnímu stavu sirotčích pokladen a poválečným hospodářským poměrům, zejména aby postupně soustřeďoval cenné papíry sirotčích pokladen a aby upravoval podle potřeby úrokovou míru rozhodnou pro zúročení hotovostí chráněnců v sirotčích pokladnách, úrokovou míru platnou pro hypotekární zápůjčky poskytnuté ze sirotčích pokladen a úrokovou míru ze vzájemných zápůjček sirotčích pokladen.

(2) Čisté správní přebytky (reservní fondy) sirotčích pokladen obvodu zemského soudu buďte postupně hromaděny a spravovány jako jejich společné jmění (soustředěný reservní fond sirotčích pokladen) presidiem zemského soudu. Ministr spravedlnosti se zmocňuje, aby v dohodě s ministrem financí učinil podle potřeby opatření k dalšímu soustředění reservních fondů jako společného jmění všech sirotčích pokladen.

§ 13.

(1) Používatelnost vládního nařízení ze dne 12. prosince 1941, č. 21 Sb. z roku 1942, o úpravě některých poměrů dělených hromadných sirotčích pokladen, říšskoněmeckého nařízení ze dne 24. prosince 1941, ř. z. I z roku 1942, str. 1, o zrušení a likvidaci hromadných sirotčích pokladen v říšské župě Sudety a v sudetoněmeckých územních oblastech včleněných do zemí Prusko a Bavorsko, jakož i do říšských žup horno- a dolnodunajské, a vládního nařízení ze dne 31. prosince 1942, č. 423 Sb., o opatřeních k přípravě zrušení sirotčích pokladen, se zrušuje.

(2) Ustanovení § 217, odst. 2 nesporného patentu se zrušují. Nepřevezme-li chráněnec, který se stal svéprávným, přes vybídnutí soudu ve stanovené lhůtě hotovost uloženou v sirotčí pokladně nebo je-li neznámého pobytu nebo nemůže-li mu býti vybídnutí soudu doručeno, uloží se hotovost na vkladní knížku jako jednotlivé soudní depositum; totéž opatření buď učiněno v případech tohoto druhu, pokud nastaly před účinností tohoto zákona.

(3) Ustanovení § 6, odst. 1 cís. nařízení ze dne 9. listopadu 1858, č. 205 ř. z., o hromadném ukládání sirotčího jmění, pokud přikazuje, aby hotovosti chráněnců byly sirotčí pokladnou zúročeny podle úrokové míry platné pro uložení jejích aktivních jistin, ustanovení § 40 a § 41, odst. 1 instrukce o nakládání s hromadným sirotčím jměním, vydané nařízením ministerstev vnitra, spravedlnosti a financí ze dne 24. června 1859, č. 123 ř. z., a ustanovení § 8 vládního nařízení ze dne 17. listopadu 1932, čís. 171 Sb., o dávce za jmenování správcem konkursní podstaty (vyrovnacím správcem) se zrušují.

§ 14.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem financí.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Dr. Drtina v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.